

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

SPRÁVA O EKONOMIKE SR

SEPTEMBER 2016

Vydavateľ:

© Národná banka Slovenska

Adresa:

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Kontakt:

02/5787 2146

<http://www.nbs.sk>

Prerokované Bankovou radou NBS

27. septembra 2016.

Všetky práva vyhradené.

Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

ISSN 1339-9608 (elektronická verzia)

OBSAH

1 ZHRNUTIE	5	Graf 9 Nominálne príspevky odvetví k medziročnému vývoju fixných investícií	8
2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT	6	Graf 10 Nominálne príspevky sektorov k medziročnému vývoju fixných investícií	8
3 TRH PRÁCE	11	Graf 11 Vývoj miery úspor domácností v súvislosti s vývojom príjmov z majetku	9
3.1 Mzdy, produktivita práce	11	Graf 12 Rozdelenie dôchodkov na spotrebu a úspory	9
3.2 Zamestnanosť, nezamestnanosť	13	Graf 13 Zloženie výdavkov domácností	9
4 CENOVÝ VÝVOJ	15	Graf 14 Výdavky na dlhodobé a iné statky	10
ZOZNAM TABULIEK		Graf 15 Zmena aktuálneho spotrebného koša domácností v porovnaní s predkrízovým obdobím	10
Tab. 1 Vývoj HDP podľa použitia	6	Graf 16 Vývoj spotreby, investícií a disponibilného dôchodku sektora domácností	10
Tab. 2 Vývoj miezd a produktivity práce	12	Graf 17 Prehľad mzdového vývoja podľa odvetví	11
Tab. 3 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	15	Graf 18 Prehľad vývoja základných miezd podľa odvetví	11
ZOZNAM GRAFOV		Graf 19 Faktory determinujúce rast miezd	12
Graf 1 Príspevky k medzištvrtročnému rastu HDP	6	Graf 20 Vývoj nákladov práce v ekonomike	12
Graf 2 Príspevky k medziročnému rastu HDP	6	Graf 21 Príspevky odvetví k medzištvrtročnému rastu zamestnanosti	13
Graf 3 Príspevky vybraných komodít k medzištvrtročnej zmene exportu	7	Graf 22 Podiel zamestnancov s kratším úväzkom a priemerná dĺžka pracovného týždňa	13
Graf 4 Teritoriálne zloženie medzištvrtročnej zmeny exportu	7	Graf 23 Príspevky jednotlivých zložiek k celkovej medziročnej inflácii	15
Graf 5 Nominálne saldo obchodovania so zahraničím	7	Graf 24 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	15
Graf 6 Efekt oslabenia investícií na zlepšenie čistého exportu	7		
Graf 7 Reálne príspevky skupín k medzištvrtročnému vývoju fixných investícií	8		
Graf 8 Reálne príspevky aktív k medzištvrtročnému vývoju fixných investícií	8		

POUŽITÉ SKRATKY

b. c.	bežné ceny
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
EA	Euro Area – eurozóna
ECB	Európska centrálna banka
EIA	Energy Information Administration
EK	Európska komisia
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednoduchové obchody v eurách
ESA 95	European System of Accounts 1995 – európsky systém národných a regionálnych účtov
EÚ	Európska únia
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate – medzibanková referenčná sadzba v rámci EMU
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	hrubý národný dôchodok
HNDD	hrubý národný disponibilný dôchodok
i. n.	inde neuvedené
IPP	index priemyselnej produkcie
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
NARKS	Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska
NBS	Národná banka Slovenska
NCB	National Central Bank – národná centrálna banka
NISD	neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PMI	Purchasing Managers' Indexes – index nákupných manažérov
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZI	priame zahraničné investície
q-q	Quarter-on-Quarter – zmena oproti predchádzajúcemu štvrtroku
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
s. c.	stále ceny
s. o.	sezónne očistené
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
UoZ	uchádzači o zamestnanie
ÚPSVR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
Y-Y	Year-on-Year – zmena oproti minulému roku
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Použité symboly v tabuľkách:

- . – Údaj ešte nie je k dispozícii.
- – Údaj sa nevyskytoval / neexistujúci údaj.
- (p) – Predbežný údaj.

1 ZHRNUTIE

Rast slovenskej ekonomiky v 2. štvrťroku dosiahol 0,9 % medzištvrťročne (oproti 0,8 % v 1. štvrťroku). V medziročnom porovnaní slovenská ekonomika zrýchlila na 3,7 % (v porovnaní s 3,4 % začiatkom roka). Hlavným zdrojom rastu bol predovšetkým zahraničný dopyt. V raste pokračovala aj súkromná spotreba, ktorá naďalej profitovala z priaznivého vývoja na trhu práce a nízkoinflačného prostredia.

Zamestnanosť v 2. štvrťroku vzrástla o 0,6 % medzištvrťročne (rovnako ako v predchádzajúcom

štvrťroku) a o 2,3 % medziročne (oproti 2,2 % v 1. štvrťroku). Počet zamestnaných sa zvýšil najmä v odvetviach služieb a obchodu. Takýto priaznivý vývoj sa odráža v poklese miery nezamestnanosti. Medziročný rast miezd pokračoval miernejším tempom. Mzdy rástli pomalšie v priemysle a verejnom sektore, naopak zrýchlili v obchode a službách.

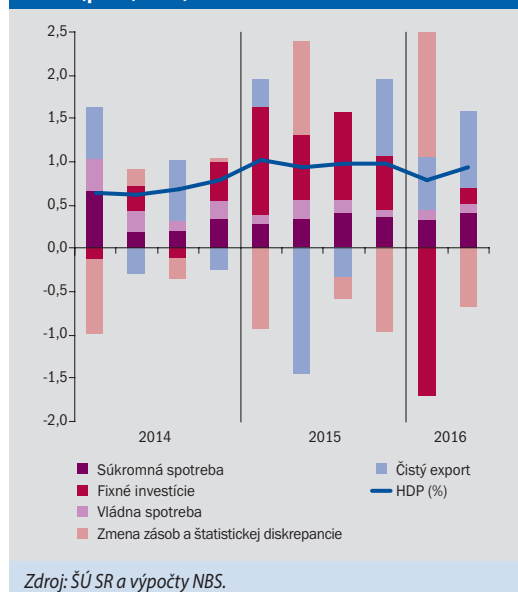
Ceny v 2. štvrťroku 2016 pokračovali v medziročnom poklese (-0,6 %) najmä vplyvom prehĺbujúceho sa poklesu cien nespracovaných potravín.

2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

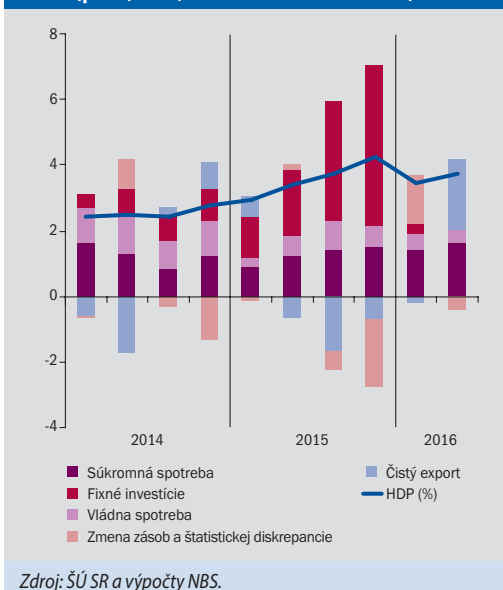
Slovenská ekonomika v 2. štvrtroku 2016 vzrástla o 0,9 % medzištvrtročne (0,8 % v 1. štvrtroku). V medziročnom porovnaní zrýchlila na 3,7 % z 3,4 % začiatkom roka (sezónne neočistené údaje).

Hlavným rastovým faktorom bol zahraničný dopyt. Prispel aj rast domáceho, najmä spotrebného dopytu. Zrýhlený zahraničný a domáci dopyt čerpal aj zo zásob, preto zmena stavu zásob pôsobila v neprospech rastu HDP.

Graf 1 Príspevky k medzištvrtročnému rastu HDP (p. b., s. c.)

Graf 2 Príspevky k medziročnému rastu HDP (p. b., s. c., sezónne neočistené)

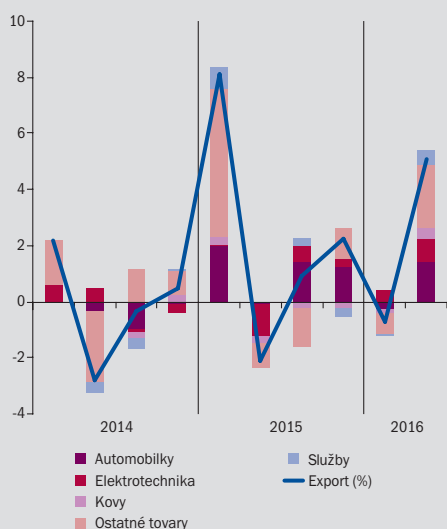
V 2. štvrtroku sa výraznejšie (o 5,1 %) zvýšil export tovarov a služieb, a to nielen v dôsledku korekcie predchádzajúceho poklesu (- 0,7%). K exportnému rastu prispel vývoz automobilov, strojov, obnovil sa vývoz kovov a v súvislosti s medzinárodnými športovými podujatiami aj vývoz elektrotechniky. Exporty smerovali vo väčšej miere mimo eurozónu. Zvýšenú exportnú aktivitu zaznamenali okrem tovarov aj služby. V raste exportu služieb (o 5,8 %) je premietnutý najmä zvýšený záujem turistov o Slovensko.

Tab. 1 Vývoj HDP podľa použitia (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %, s. c.)

	2015					2016	
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q
Hrubý domáci produkt	2,9	3,4	3,7	4,3	3,6	3,4	3,7
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	1,5	2,3	2,8	2,8	2,4	2,5	3,0
Konečná spotreba verejnej správy	1,8	3,6	5,2	3,2	3,4	3,1	2,2
Tvorba hrubého fixného kapitálu	6,7	9,5	17,3	19,4	14,0	1,5	0,0
Vývoz výrobkov a služieb	5,4	6,1	7,3	9,1	7,0	0,2	7,7
Dovoz výrobkov a služieb	5,2	7,3	9,9	10,5	8,2	0,4	5,9

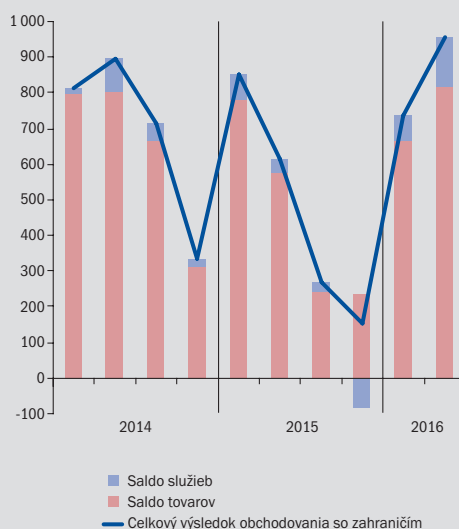
Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 3 Príspevky vybraných komodít k medzištvrtročnej zmene exportu (p. b., s. c.)

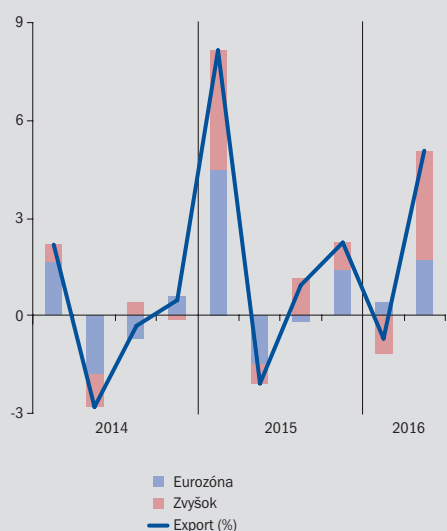
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 5 Nominálne saldo obchodovania so zahraničím (mil. EUR, b. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 4 Teritoriálne zloženie medzištvrtročnej zmeny exportu (p. b., s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 6 Efekt oslabenia investícií na zlepšenie čistého exportu (priemer za 2Q v mil. EUR, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Import tovarov a služieb sa po minuloštvrtročnom poklese (o 1,4 %) zvýšil o 4,4 %. Jeho rast nebol natoľko výrazný ako rast exportu, preto bol čistý výsledok obchodovania so zahraničím

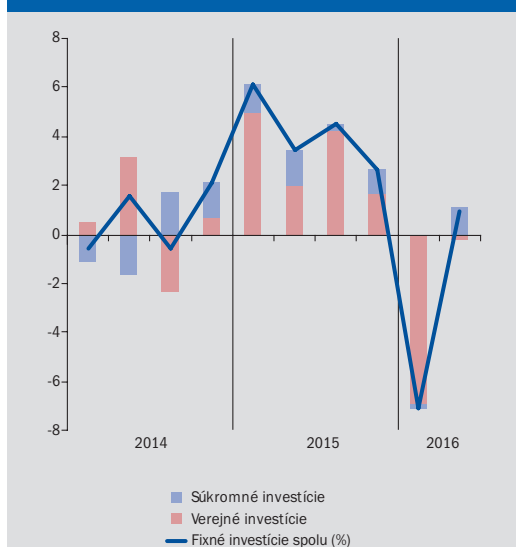
mimoriadne priaznivý. Čistý export dosiahol svoje 3-ročné maximum, čo bolo prirodzeným vyústením oslabenej tvorby investícií na Slovensku. Nakoľko fixné investície takmer z dvoch tretín

pochádzajú z dovozu, s klesajúcou tvorbou investícií dochádza k zrkadlovému zlepšeniu salda obchodov so zahraničím.

Po minuloročnom nárazovom raste zaznamenal úvod tohto roka prepád investícií o 7,1 %,

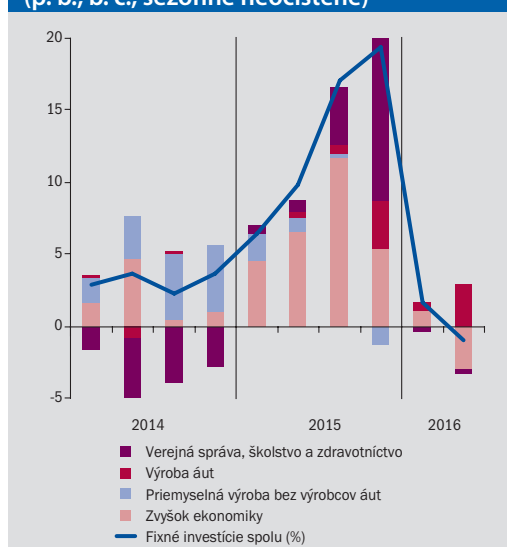
nasledovaný veľmi miernym rastom o 0,9 % medzištvrtročne v 2. štvrtroku. Verejné investície mierne poklesli. Tvorba súkromných fixných investícií sa sústredila v automobilovom priemysle. Viac sa investovalo do strojov ako do stavieb.

Graf 7 Reálne príspevky skupín k medzištvrtročnému vývoju fixných investícií (p. b., s. c.)

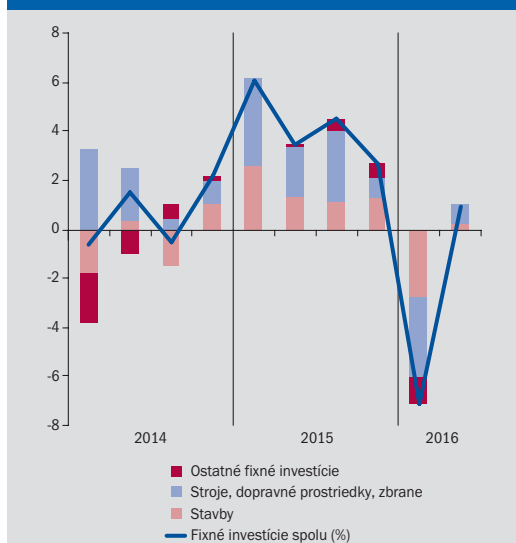
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 9 Nominálne príspevky odvetví k medzioročnému vývoju fixných investícií (p. b., b. c., sezónne neočistené)

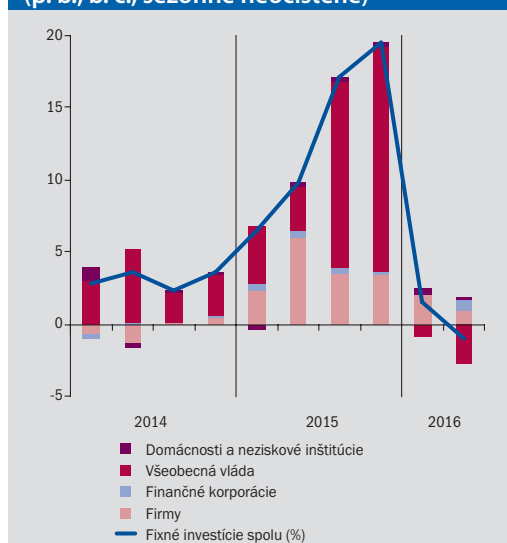
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 8 Reálne príspevky aktív k medzištvrtročnému vývoju fixných investícií (p. b., s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 10 Nominálne príspevky sektorov k medzioročnému vývoju fixných investícií (p. b., b. c., sezónne neočistené)

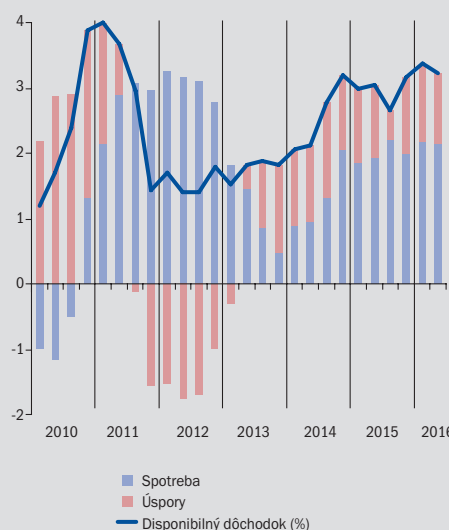

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Výraznejšie ako investičný rástol spotrebný dopyt. Kým verejná spotreba pokračovala stabilným rastom o 0,6 % medzikvartálne (rovnako ako v úvode roka), súkromná spotreba sa zrýchlila z 0,6 % začiatkom roka na 0,8 % v 2. štvrtroku. Dlhodobé prosperitné faktory, akými sú nízkoinflačné prostredie a dobrý trh práce, oslabili rast sklonu domácností k úsporám a podporili spotrebné výdavky.

Sezónne očistená miera úspor domácností, meraná podielom hrubých úspor na hrubom disponibilnom dôchodku vrátane penzijných fondov, prelomila svoju rastúcu trajektóriu a zaznamenala 9,1 % po tom, čo v 1. štvrtroku 2016 dosiahla 5-ročné maximum na úrovni 9,2 %. Domácnosti mohli zastaviť rast miery úspor aj v reakcii na pozorované oslabenie svojich príjmov z majetku (vrátane úrokov z vkladov). Príjmy z majetku môžu byť tou časťou disponibilných príjmov, ktoré sa priebežne nespotrebovávajú, ale smerujú do úspor. Preto sa ich pomalší rast zvyčajne odráža v zníženej miere úspor.

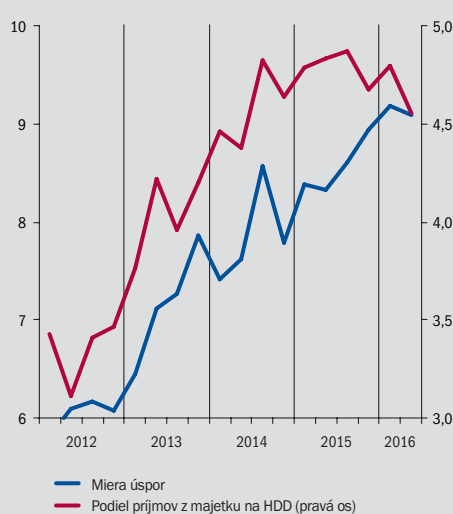
Graf 12 Rozdelenie dôchodkov na spotrebu a úspory (príspevky k medzioročnému rastu v p. b., b. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

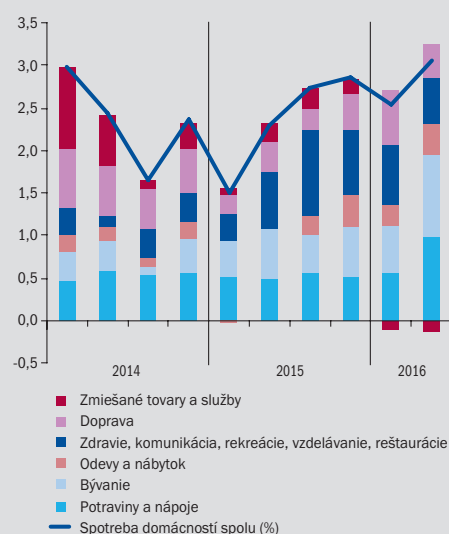
V 2. štvrtroku domácnosti najviac zvýšili výdavky na potraviny a bývanie. Zrýchľujúcim faktorom spotreby boli teda iné výdavky než na dlhodobé

Graf 11 Vývoj miery úspor domácností v súvislosti s vývojom príjmov z majetku (%)

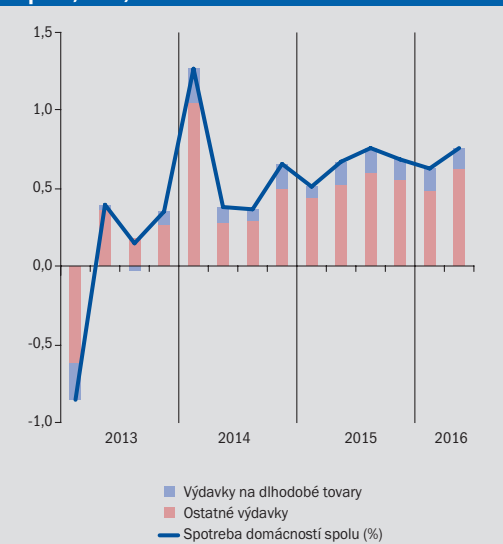
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 13 Zloženie výdavkov domácností (príspevky k medzioročnému rastu v p. b., s. c., sezónne neočistené)

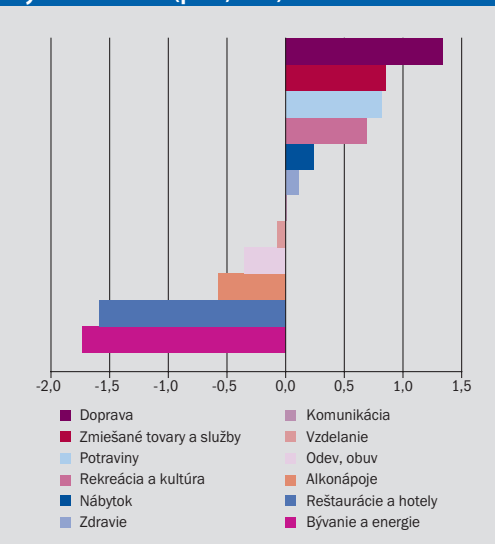
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 14 Výdavky na dlhodobé a iné statky (príspevky k medzištvrtročnému rastu v p. b., s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 15 Zmena aktuálneho spotrebného koša domácností v porovnaní s predkrízovým obdobím (p. b., s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

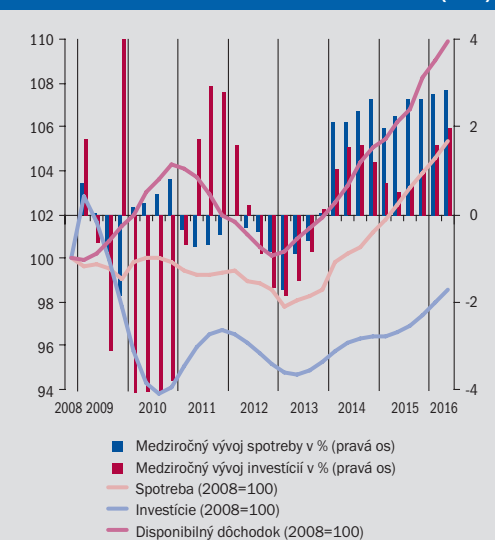
tovary. Tie prispievajú k rastu spotreby stabilizovaným príspevkom na relatívne vyššej úrovni už päť štvrtrokov po sebe.

Dlhodobu posilnené výdavky na dlhodobé tovary, najmä autá, zmenili aktuálnu štruktúru spotrebného koša domácností v prospech výdavkov na dopravu. Aktuálny podiel (1. polrok 2016) výdavkov na dopravu je o 1,3 percentuálneho bodu vyšší v porovnaní s predkrízovým obdobím (1. polrok 2008). Motívom uvedeného posunu môžu byť dlhodobu nižšie ceny ropy a pohonných hmôt, ktoré znižujú prevádzkové náklady na vlastníctvo auta.

Opačný efekt nižších cien ropy a nadväzne energií možno identifikovať vo výdavkoch na bývanie. Ich podiel na spotrebe poklesol o 1,7 percentuálneho bodu. Nižšie platby spojené s bývaním v dôsledku nižších cien energií, ale aj racionalizačných opatrení na prevádzku bývania, uvoľnili zdroje na iné tovary a služby. Z dlhodobého pohľadu ich domácnosti využili okrem posilnenia výdavkov na dopravu aj na potraviny, rekreáciu a kúpu nábytku.

Z medzročného hľadiska vzrástla reálna spotreba domácností v 2. štvrtroku 2016 pred sezónnym vyhladením o 3 % (2,5 % v 1. štvrtroku

Graf 16 Vývoj spotreby, investícií a disponibilného dôchodku sektora domácností (s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

2016), čo je najviac od krízy v roku 2009. Spotreba domácností aktuálne prekračuje predkrízovú úroveň o vyše 5 %. Na porovnanie, reálne investície domácností rástli miernejším tempom ako spotreba a napriek investične podnetnému prostrediu stále nedosahujú predkrízovú úroveň.

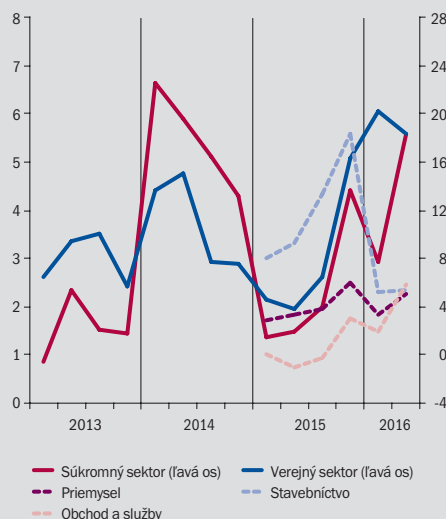
3 TRH PRÁCE

3.1 MZDY, PRODUKTIVITA PRÁCE

V 2. štvrťroku menej stabilné zložky miezd (odmeny a náhrady mzdy) prehĺbili spomalenie mzdovej dynamiky. Zároveň však základné mzdy očistené od týchto vplyvov rastú tempom viac ako 5 %. Kompenzácie zamestnancov rastú pomalšie, čo môže byť spôsobené nižšími zárobkami dohodárov a nižším odstupným. Mzdy naďalej rastú rýchlejšie v porovnaní s produktivitou práce, čím postupne dobiehajú úroveň produktivity z dlhodobého hľadiska. Zamestnanosť vzrástla solídny tempom v súkromnom sektore, a to najmä v obchode a službách.

Priemerná mzda za celú ekonomiku v 2. štvrťroku medziročne spomalila na 2,7 % (3,3 % v 1. štvrťroku). Spomalenie bolo prítomné ako v súkromnom, tak aj vo verejnom sektore. V ekonomike pôsobí momentálne vplyv volatility odmien a náhrad miezd. Odmieny v súkromnom aj verejnom sektore boli výrazné najmä koncom minulého roka. V 1. štvrťroku 2016 čiastočne mzdy ešte podporil efekt vysokých náhrad miezd (Veľká noc v 1. štvrťroku, ako aj zvýšené náhrady za

Graf 18 Prehľad vývoja základných miezd podľa odvetví (medziročný rast základnej priemernej mzdy v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Verejný sektor na základe členenia ŠÚ SR podľa druhu vlastníctva. Základná mzda je celková hrubá mzda očistená od vplyvu odmien a náhrad miezd. Štatistiky za podniky s 20 a viac zamestnancami, verejný sektor a finančný sektor bez ohľadu na počet zamestnancov.

Graf 17 Prehľad mzdového vývoja podľa odvetví (medziročný rast priemernej mzdy v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Verejný sektor vypočítaný na základe vývoja v kategóriách O, P, Q klasifikácie NACE.

dovolenky). Tento podporný efekt však v 2. štvrťroku vyprchal. Zaujímavý je pohľad na mzdu očistenú od týchto jednorazových efektov (takéto očistenie je možné len za podniky s 20 a viac zamestnancami). Tá momentálne rastie medziročne o 5,6 % v oboch segmentoch. Podporuje ju aj obnovenie vyššieho počtu odpracovaných hodín na osobu.

Na základe uvedených skutočností možno predpokladať, že fundamentálna mzdová dynamika v ekonomike je pomerne výrazná. Avšak v oficiálnej štatistike je tlmená vývojom uvedených jednorazových faktorov a údajmi za menšie podniky, podľa ktorých mzda v tejto kategórii klesá. Výrazný rast miezd pretrváva v stavebníctve. V priemysle, obchode a službách prevláda uvedený efekt odmien a náhrad. Kompenzácie zamestnancov (mzdy vrátane odvodov zamestnávateľov, odmien dohodárov a rôznych benefitov) podobne ako mzdy spomalili, avšak ich medziročná dynamika je o 0,7 percentuálneho bodu pomalšia. Čiastočne to možno vysvetliť slabším

Tab. 2 Vývoj miezd a produktivity práce (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

	2015					2016	
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q
Priemerná mzda (headline)	2,2	2,3	2,9	4,1	2,9	3,3	2,7
Inflácia CPI	-0,4	-0,1	-0,3	-0,5	-0,3	-0,5	-0,7
Reálna priemerná mzda (headline)	2,6	2,4	3,2	4,6	3,2	3,9	3,4
Priemerná mzda (ESA 2010)	1,8	2,2	2,2	4,0	2,6	2,6	1,9
Kompenzácie na zamestnanca (ESA 2010)	1,9	1,5	2,1	3,9	2,4	2,8	2,0
Produktivita práce ESA 2010, nominálna	0,8	1,0	1,2	2,2	1,3	0,8	0,9
Produktivita práce ESA 2010, reálna	1,2	1,3	1,5	2,3	1,6	1,2	1,4

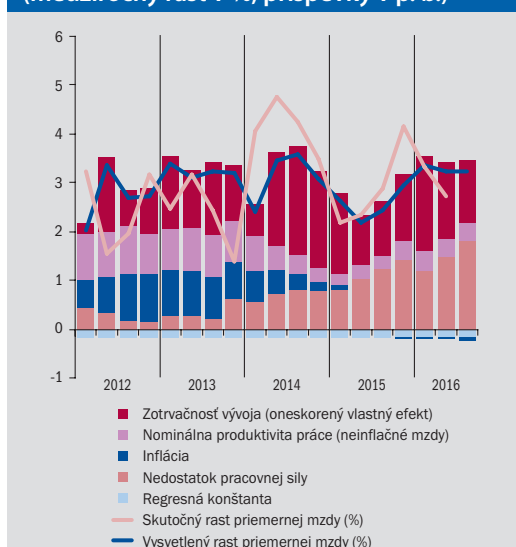
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Priemerná mzda (headline) na základe štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Reálna priemerná mzda vypočítaná na základe inflácie CPI. Produktivita práce ESA 2010, nominálna vypočítaná ako podiel nominálneho HDP a zamestnanosti v metodike ESA 2010 (reálna analogicky).

vyplácaním odstupného (lepší vývoj trhu práce) a nulovým rastom peňažných plnení z nákladov (zahŕňa platby dohodárom, pričom ich využitie v ekonomike a počet hodín na jednu dohodu mierne klesá).

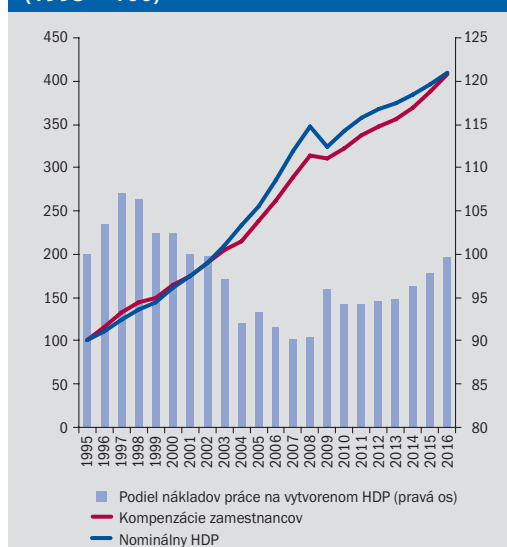
Nominálna mzda dosahuje rýchlejší rast v porovnaní s nominálnou produktivitou práce.

Z dlhodobého hľadiska sa tak v tomto roku prakticky eliminuje predstih úrovne produktivity práce pred vyplácanou mzdou. Pokračuje prorastový vplyv vysokého dopytu po pracovnej sile na trhu práce, pričom podniky pociťujú nedostatok zamestnancov v pomerne výraznej miere. Na druhej strane však aktuálna inflácia pôsobí na dynamiku miezd tlmiaco. Zároveň

Graf 19 Faktory determinujúce rast miezd (medziroční rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: Výpočty NBS na základe regresnej analýzy.

Poznámka: Transformácie použitých premenných: 4-kvartálny klzavý priemer rastu produktivity práce, 4-kvartálny klzavý priemer inflácie CPI z obdobia pred tromi štvrtkami. Nedostatok zamestnancov na základe konjunkturálnych prieskumov Európskej komisie, odvetvia prevádzané vývojom zamestnanosti.

Graf 20 Vývoj nákladov práce v ekonomike (1995 = 100)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Rok 2016 je prognóza P3Q-2016.

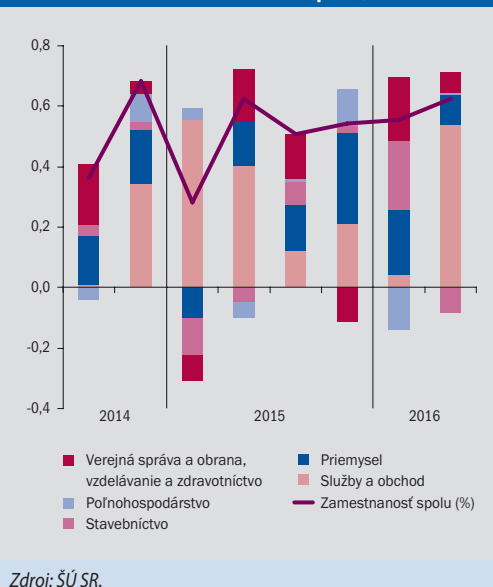
nominálna produktivita práce má len mierny prorastový efekt, nakoľko stále prebieha nabieranie nových zamestnancov pravdepodobne s nižšou produktivitou a nominálna výkonnosť ekonomiky je brzdená aj slabším vývojom výrobných cien.

3.2 ZAMESTNANOSŤ, NEZAMESTNANOSŤ

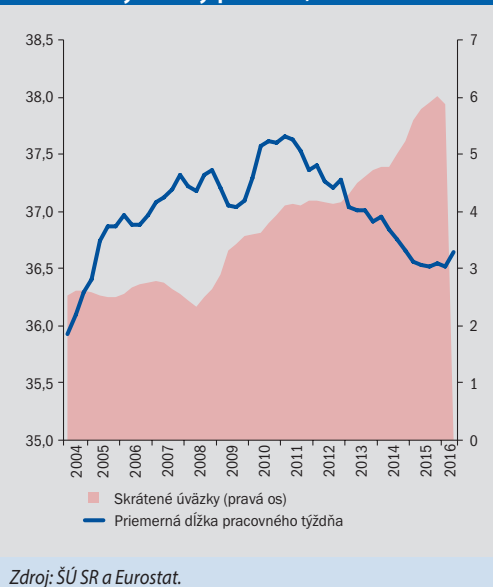
Zamestnanosť vzrástla v 2. štvrťroku o 0,63 % medzištvrtročne (v 1. štvrťroku o 0,55 %). Medziročne rast zamestnanosti dosiahol 2,3 %. Za týmto robustným rastom bola predovšetkým výrazná tvorba pracovných miest v službách a obchode. Miernejším tempom rástol priemysel. Naopak, stavebníctvo po krátkodobom oživení podporené projektmi z fondov EÚ zjavne zatiaľ za ne nenašlo dostatočnú náhradu, čo sa prejavilo v slabšej produkcii aj zamestnanosti. Čiastočne výsledok zamestnanosti podporil aj verejný sektor (konkrétne najmä zdravotníctvo a sociálna pomoc, ale aj ďalšie podoblasti). Pokračovalo zamestnávanie niektorých uchádzačov vo verejnom sektore prostredníctvom národných projektov. Tempo rastu zamestnanosti v súkromnom sektore dosahuje takmer predkrízové hodnoty. Mesačné indikátory zamestnanosti v SR na 3. štvrťrok sú zatiaľ pomerne priaznivé a neprejavuje sa v nich efekt neistoty z Brexitu, ktorý je už viditeľný v niektorých iných vpred hľadiacich indikátoroch.

Nárast zamestnanosti bol podporovaný najmä segmentom zamestnancov, zatiaľ čo počet samozamestnávateľov medzištvrtročne klesol. Aktuálne mesačné indikátory však na 3. štvrťrok signalizujú mierne zlepšenie už aj v druhej uvedenej kategórii.

Graf 21 Príspevky odvetví k medzištvrtročnému rastu zamestnanosti (p. b.)

Graf 22 Podiel zamestnancov s kratším úväzkom a priemerná dĺžka pracovného týždňa (% , hodiny na osobu a týždeň, 4-kvartálny kľzavý priemer)

V ekonomike v 2. štvrtroku výrazne vzrástol počet odpracovaných hodín. Platí to o všetkých hlavných odvetviach. Zároveň zvýšené nároky na pracovnú silu vyústili do nárastu priemernej dĺžky pracovného týždňa. Tento ukazovateľ vzrástol vo väčšine odvetví. V službách a obchode však len mierne, nakoľko v týchto odvetviach pristúpili zamestnávateľia k ráznejšiemu zvýšeniu zamestnanosti. Prerušil sa tak trend skracovania dĺžky pracovného týždňa, ktorý pravdepodobne súvisí najmä s nárastom podielu skrátených úväzkov.

Počet nezamestnaných v 2. štvrtroku pokračoval v poklese, avšak miernejším tempom v porovnaní s predošlými dvoma štvrtrokmi. Pokles dosiahol hodnotu 3,9 tis. osôb, resp. z hľadiska

miery nezamestnanosti 0,2 percentuálneho bodu po sezónnom očistení. Miera nezamestnanosti v metodike VZPS tak klesla na 10 %. Na trhu práce sa zvýraznila participácia hlavne osôb v dôchodkovom a pred dôchodkovom veku, ako aj niektorých mladších vekových skupín, najmä žien vo veku 25-39 rokov. Tento jav vysvetľuje miernejší pokles nezamestnanosti v porovnaní s rastom zamestnanosti. Naďalej rástol aj počet osôb pracujúcich v zahraničí a zároveň osôb zapojených do aktívnych prác. Miera nezamestnanosti z celkového počtu uchádzačov na základe metodiky ÚPSVR klesla v 2. štvrtroku o 0,39 percentuálneho bodu na 11,32 %. Sezónne neočistená evidovaná miera nezamestnanosti dosiahla v priemere 9,51 %, pričom medziročne klesla o 2,1 percentuálneho bodu.

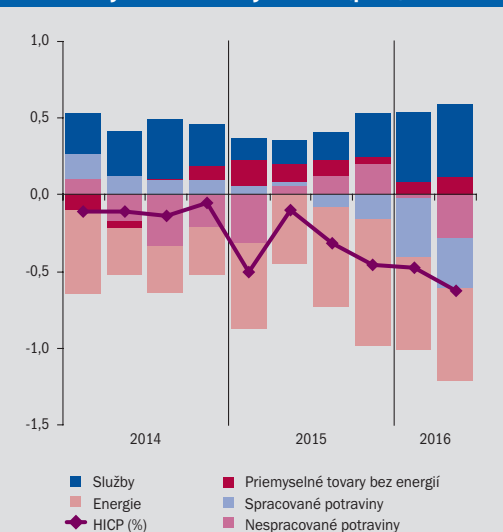
4 CENOVÝ VÝVOJ

Ceny v 2. štvrtroku 2016 zaznamenali medziročný pokles o 0,6 % (v 1. štvrtroku klesli o 0,5 %). V rámci štruktúry inflácie HICP pokračujúce prehĺbenie medziročného poklesu zaznamenali ceny nespracovaných potravín. Ostatné základné zložky inflácie sa postupne oživujú.

Záporná dynamika celkovej cenovej hladiny pretrváva už desiaty štvrtrok. K zápornej inflácii prispievajú najmä externé faktory. Nízke ceny energetických a potravinárskych komodít pohy-

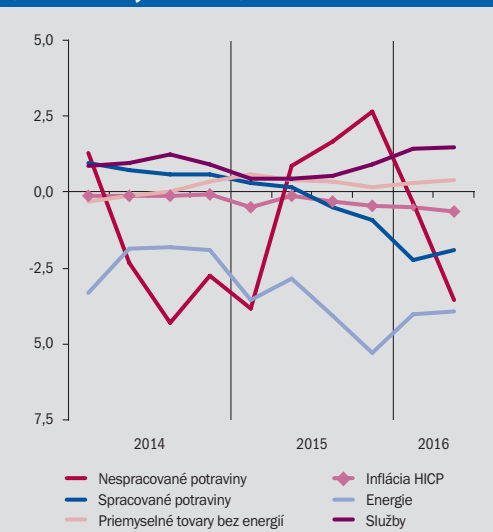
bujúce sa na úrovni dlhoročných miním sa premietajú do zápornej dynamiky spotrebiteľských cien energií a potravín na Slovensku. Z pohľadu príspevkov k prehĺbeniu medziročného poklesu celkovej cenovej hladiny v 2. štvrtroku 2016 prispel výhradne vývoj cien nespracovaných potravín (najmä ceny ovocia a zeleniny). Mierne zrýchlenie dynamiky cien služieb naďalej nekorešponduje s pokračujúcim relatívne silným rastom na trhu práce. Dopytové tlaky by sa však mohli postupne prejavovať na prelome rokov 2016 a 2017.

Graf 23 Príspevky jednotlivých zložiek k celkovej medziročnej inflácii (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 24 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Tab. 3 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

	2015					2016	
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q
Inflácia HICP	-0,5	-0,1	-0,3	-0,5	-0,3	-0,5	-0,6
Nespracované potraviny	-3,8	0,9	1,6	2,6	0,3	-0,4	-3,5
Spracované potraviny	0,3	0,2	-0,5	-0,9	-0,2	-2,2	-1,9
Priemyselné tovary bez energií	0,6	0,4	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4
Energie	-3,5	-2,9	-4,1	-5,3	-3,9	-4,0	-3,9
Služby	0,5	0,5	0,6	0,9	0,6	1,4	1,5

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Ceny priemyselných tovarov bez energií pokračujú len v miernom medziročnom raste ovplyvnené aj aktuálne zápornou dynamikou importných cien. Na základe technických

predpokladov a vývoja základných makroekonomických fundamentov sa dá očakávať, že záporná inflácia dosiahla v 2. štvrtroku svoje dno.